

Een SGP-blik op onze democratie

We kennen de SGP als een partij die sterk gebaseerd is op de Bijbel, met een trouwe achterban en een partij die in de oppositie opvallend vaak het kabinet steunt. Maar hoe ziet de SGP precies de verhoudingen tussen overheid, kerk, en volk? 'De SGP is niet de knokploeg van God', zegt Arie Rijnveld, voorzitter van SGP-jongeren (SGPJ).

Lucas Brinkhuis

Rijnveld (25) is al zeven jaar actief bij de SGPJ en werd in 2019 benoemd tot voorzitter van de jongerenorganisatie. Daarnaast is hij een kleine zeven jaar docent wiskunde en studeert hij om zijn eerstegraads bevoegdheid in dit vak te halen. Zelf omschrijft hij de SGPJ als een organisatie die warme banden met

de armenzorg. Over de toenemende groei van de armenzorg via de overheid zegt Rijnveld: 'Dat de overheid op dit punt nu moet ingrijpen, is eigenlijk een aanklacht voor het volk zelf, omdat zij daarin tekortschiet.' De SGP denkt volgens Rijnveld nog over de rol van het volk, nu de overheid steeds vaker actief vraagt om participatie bij besluitvorming. Hij stelt wel dat het goed is dat mensen meedenken met de overheid wanneer dat gevraagd wordt. Zolang de uiteindelijke besluitvorming bij de overheid ligt, de SGP is dan ook geen fan van referenda.

Rijnveld: 'Je ziet ook dat de SGP ook niet per se een voorstander is van allerhande demonstraties en zelf ook niet voorop loopt in allerlei demonstraties. Een uitzondering in dat verband is de Stille Mars voor het Leven, waar omstreeks 10 tot 15 duizend pro-life demonstranten in stilte

verenigen. 'Een democratie waarin de tien geboden uit de Bijbel in de grondwet zijn opgenomen is hier een prima voorbeeld van', maar zegt Rijnveld 'De overheid kan geen gewetensdwang opleggen aan een persoon om iemand te dwingen tot geloof. Want geloven en dwang laten zich niet verenigen, dat is inherent aan geloof.'

De SGP

Rijnveld: 'Je moet de rol van de SGP ook niet overschatten, het is niet de knokploeg van God. Alles wat de SGP doet, is met interpretatie en beperkte kennis toch het goede proberen te doen. Om alles wat in de Bijbel staat en wat goed is voor het menselijk welzijn in het politieke debat te brengen.' Rijnveld ziet de SGP niet snel in de regeringscoalitie zitten: 'Dan draag je ook verantwoordelijkheid voor het beleid, ook voor alle abortussen die elk jaar gepleegd worden'. Hij ziet wel een verschuiving in de geschiedenis van de SGP: 'Eerder was de SGP puur een getuigenispartij, die eigenlijk puur aan het oreren was wat er in de Bijbel staat. De laatste jaren zie ik dat Kees van der Staaij in de Tweede Kamer bij de algemene politieke beschouwingen de Bijbel noemt en dat ook vertaalt naar praktische politiek.' De SGP omschrijft haar houding richting het kabinet als positief-kritisch. 'Ik heb soms het idee dat bepaalde oppositiepartijen per definitie tegen zijn. En dat sommige zelfs te pas en te onpas een motie van wantrouwen indienen, dat zou je bij de SGP eigenlijk bijna nooit zien.'

De positief-kritische houding blijkt bijvoorbeeld uit hoe Rijnveld de mogelijkheden om te onderhandelen met de SGP beschrijft: 'Als het gaat over bijvoorbeeld het thema leven, zul je zien dat daar best wel heel moeilijk over te onderhandelen is. Maar als je als gaat over

Welke rol is er voor het volk?

woningbouw, zzp'ers, of hoe je de armenzorg inricht, is daar wel over te onderhandelen.' Op lokaal niveau is het voor de SGP makkelijker om in een coalitie mee te doen omdat thema's als leven daar niet spelen, al is er binnen de partij wel discussie of de SGP aan een coalitie mee mag doen als er koopzondagen zijn.

Kerk

Rijnveld: 'De rol van de kerk staat los van de rol van de overheid. Er is een scheiding tussen kerk en staat en daar ben ik blij mee. De overheid mengt zich niet in wat de kerk kan vinden, wie er in de kerk actief mag zijn en dergelijke. De kerk bepaalt niet wie er bij de overheid mag werken. Volgens mij was het vroeger zo dat je als lid van de Nederlandse Hervormde kerk eigenlijk een voor-sprong had om een overheidsbaantje te ontvangen, dus ik ben blij dat dit nu niet meer zo is.' Volgens Rijnveld is het prima als de kerk zich uit geloofsperspectief uitsprekt over thema's als klimaat en migratie, zolang kerk en staat elkaar niet beïnvloeden. Hij ziet ook dat de kerk soms ongewild in het politieke debat terecht komt.

Arie Rijnveld,
foto: Rick van de
Waardt

vinden dat de kerk bestaat, als de kerk maar achter zijn eigen voordeur blijft. Daarom zie ik nu best veel verongelijkte reacties als het gaat over de groepsgrootte in kerken. Ik denk dat het te verklaren is. Dat mensen vinden dat het op zich prima is dat je gelooft, maar val mij er niet mee

Wanneer uiteindelijk het koninkrijk van God komt is er helemaal geen politiek meer nodig.' God staat bij de SGP uiteindelijk centraal: 'Je kunt niet zeggen dat je namens God spreekt, want je bent geen profeet. Maar je probeert naar eer en geweten, met de kennis die je hebt en door het lezen

'Geloven en dwang laten zich niet verenigen, dat is inherent aan geloof'

de moederpartij onderhoudt, maar ook positief kritisch is. Hij vertelt over de verschillende groepen in de Nederlandse politiek en hoe de SGP hun rollen ziet.

Het volk

Rijnveld: 'Overheidsgezag staat hoog aangeschreven. Johannes Calvijn, die binnen de Gereformeerde traditie veel gezag heeft, bleek ook best positief over de rol van de overheid.' Volgens de SGP is de rol van het volk om gezagsgetrouw te zijn, draagt ze verantwoordelijkheid binnen de eigen kringen zoals de kerk of het maatschappelijk middenveld en heeft ze een verantwoordelijkheid om bijvoorbeeld te zorgen voor goe-

meelopen voor het ongeboren leven. Maar dat was jaren geleden wel echt ongebruikelijk en in het begin merkte je ook wel een klein beetje weerstand daartegen.'

Overheid

De SGP stelt dat God de overheid de taak geeft om het goede te doen voor alle mensen. Een overheid kan ook slecht zijn, 'daar moet dan de SGP ook tegen ageren, zodat de overheid de wetten van God zal nastreven'. De SGP is een voorstander van zowel een theocratie als een democratie, waarbij de democratie het staatsbestel is en de theocratie de richting daarvan. Volgens Rijnveld is dit prima met elkaar te

De kerk komt soms ongewild in het politieke debat.

Rijnveld: 'Nu journalisten in de bosjes liggen om mensen te tellen die in Staphorst, Barneveld, Leerdam, Krimpen aan de IJssel naar de kerk gaan, zie je soms dat er in die gemeenten een woordvoerder wordt aangesteld, om uit te leggen waarom het geloof dermate belangrijk is om wel samen te komen.' Op zo'n punt ziet Rijnveld dat de kerk in het politieke debat terecht komt: 'Ik denk dat heel veel seculiere mensen het prima

lastig. Daar zie je dat de opvatting van de kerk strijdt met de opvatting van veel mensen.'

God

Rijnveld: 'Ik zou de grote God geen kleine rol willen geven in de politiek omdat hij overal boven staat. Hij is de soeverein en is dus geen verantwoording schuldig aan zichzelf of de politiek. De gezagsdragers zijn juist verantwoording schuldig aan God, persoonlijk, maar ook in hun functie.

van de Bijbel een vertaalslag te maken naar het politieke debat. Je ziet natuurlijk dat een ChristenUnie en het CDA accentverschillen hebben met ons. De ChristenUnie denkt bijvoorbeeld soms anders over thema's, maar ik kan niet zeggen dat ik beter ben dan zij. De Bijbel is soms voor meerdere interpretaties vatbaar en wij moeten daarin proberen het goede te doen.'